

GŁOS ZIEMI BIAŁOSTOCKIEJ

Rok II

Redaktor Naczelny JAN WALEWSKI
Redakcja i Administracja: Św. Rocha 3, telefon 10-06 i 2-73

Nr. 18 (89)

Szczególne metody

Białystok 23 stycznia 1931 r.

Polska ma wiele zadań, trosk, kłopotów, zmartwień. Kryzys gospodarczy, konieczność obniżenia cen, zaczepta polityka niemiecka, której ataku oczekujemy właśnie w Genewie, i wiele, innych. Ale opozycja ma jedno tylko jedyne zmartwienie. Na imię mu: sprawa brzeska. Wypełnia ono po brzegi szpalty prasy opozycyjnej, wkracza do życia stowarzyszeń i organizacji społecznych, jest przedmiotem rozmów kawiarnianych, spotów, kłótni, plotek. Ostatnio sprawa ta wpłynęła na teren Koła prawników, gdzie zakończyła się, jak doniosły organy opozycji, całkowitym jej triumfem. Ale na tym słoneczku triumfu opozycji niebawem pojawiły się plamy i plamki. Ukazał się list prezesa Sądu Najwyższego, który, z powodu przyjęcia przez Koło prawników uchwały i metod, jakimi się przytem posługiwano, p. prezes Supiński zgłasza we ustąpienie.

Jeżeli na tem miał polegć triumf p. Jana Nowodworskiego, przewodniczącego Koła, można mu go pogratulować. Nikt w Polsce nie uwierzy, by poczucie prawne i etyczne prezesa Sądu Najwyższego stało na poziomie niższym, aniżeli także poczucie adwokata Jana Nowodworskiego. Bo, jak to wyraził się ongi w komisji budżetowej ówczesny minister Borkiewicz: — Dla mnie, jako sędziego istnieje jedna tylko prawda, dla pp. obrońców istnieją dwie prawdy. — A b. ministrowi Borkiewiczowi nawet dzisiejsza opozycja nie chyba ująć nie mogła pod względem wysokiego poczucia prawa i moralności. Młodość na tem.

Z listu, podpisanego przez pp. Walerego Romana i Ant. Boguckiego, ogłoszonego w „Expresie Porannym” z dn. 19-go stycznia b.r. dowiadujemy się, jakimi to metodami przeprowadzone zostały te uchwały Koła prawników polskich.

—Przewodniczący zgromadzenia — czytamy w tym liście — zagałając zgromadzenie, poszedł do wiadomości, że pierwszą część wniosku adw. Teodora Bojanowicza „w sprawie brzeskiej” może być przedmiotem dyskusji i uchwały; druga zaś część wniosku — dotycząca dwóch kolegów, członków Koła nie może być przedmiotem ani dyskusji ani uchwały”.

Ale adw. Jan Nowodworski okazał się zwołaniem „dwóch prawd” i nie był lojalny w stosunku do przewodniczącego zgromadzenia — posła Jana Nowodworskiego, którego obowiązkiem jako stróża praworządności (z trybunu sejmowego) było właśnie stać na straży praworządności zgromadzenia Koła prawników i przepisów jego statutu. Właśnie ta druga część wniosku adw. Bojanowicza stała się przedmiotem rozstrzygnięć i głosowania, do czego dopuścił bez słowa protestu przewodniczący zgromadzenia Jan Nowodworski, wbrew własnemu swemu oświadczeniu.

Szczególne są również metody, jakimi obliczono głosy na posiedzeniu Koła prawników. Pisma opozycyjne podają, że przeciwko pierwszej części wniosku adwokata Bojanowicza padło zaledwie 3 czy 4 głosy Tymczasem senatorowie Walery Roman i Antoni Bogucki w liście swym stwierdzają, że „już z treści przemówień byłoby oczywiste, że prócz wymienio-

Współzycie narodowości polskiej i ukraińskiej zależy od obopólnej i dobrej woli mówi poseł Walewski na sejmowej Komisji regulaminowej

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 22. I. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej Komisji Regulaminowej i nietykalności poselskiej rozważano wniosek ukraińców o zawiesz-

nie postępowania sądowego i zwolnienia z aresztu 3-ch posłów ukraińskich, mianowicie Lewickiego, Makruszki i Kohuta. Wymienieni posłowie są

oskarżeni o działalność antypaństwową zdążającą do oderwania części terytorium od Państwa Polskiego.

Komisja odrzuciła wniosek Klubu Ukraińskiego, aprobując tem samem dalsze pozostawanie wymienionych 3-ch posłów w więzieniu.

W dyskusji przemawiali między innymi poseł Walewski BBWR, wskazując, że istotne współzycie narodowości polskiej i ukraińskiej we Wschodniej Małopolsce jest uzależnione od obopólnej dobrej woli. Niestety tej dobrej woli nie widać u niektórych przywódców ukraińskich, a fakt ten utrudnia w dużym stopniu zaistnienie dobrych i zgodnych stosunków pomiędzy polską a ukraińską ludnością w Małopolsce Wschodniej.

Przyszły skład Trybunału Stanu

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 22. I. Na posiedzeniu sejmowej Komisji Konstytucyjnej ustosowano kandydatury na członków Trybunału Stanu: dla klubu BBWR, przypada 6 kandydatów; dla klubu Narodowego 1 kandydat, dla klubu Chłopskiego również 1 kandydat, czyli razem 8. Pozostali 4 członków Trybunału Stanu wybierze Senat. Klub BBWR. przedstawia do Trybunału Stanu kandydatury: Wacława Si-

roszewskiego, inż. Jędrzeja Moraczewskiego, adwokata Czesława Ettingera, adwokata Marjana Strumilla z Wina, adwokata Wacława Remberowicza oraz dr. Modrzewskiego z Lublina.

Klub Narodowy wystawił kandydaturę adwokata Bielawskiego, a klub Chłopski nie zdecydował się jeszcze na swego kandydata, jednakże najprawdopodobniej wyznaczy dr. Hofmoka Ostrowskiego

Jak ma wyglądać nasze osadnictwo w Angoli

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 22. I. Na posiedzeniu sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych poseł Walewski B. B.W.R. referował projekt ustawy o ratyfikację traktatu handlowego i nawigacyjnego z Portugalią, omawiając możliwości osadnicze odnośnie Angoli. Poseł Walewski podkreślił, że polskie czynniki rządowe, zajmujące się sprawami emigracyjnymi nie uważają Angoli za teren „taśmiwy dla polskiej ekspansji emigracyjnej i ma-

sowego osadnictwa. Realne nasze zainteresowanie Angoli, mówił dalej poseł Walewski są raczej natury rolniczo-gospodarczej. Istnieje niewątpliwie możliwość osadzenia w Angoli pewnej liczby polskich kolonistów rolników. Liczba ta jednak będzie niewielka i złożona wyłącznie z jednostek silnych gospodarczo i finansowo. Spodziewając się, że

tylko ograniczona liczba drobnych emigrantów osadniczych z Polski może przyczynić się do rozkwitu gospodarczego kolonii i wpłynąć dodatnio na rozwój stosunków ekonomicznych polsko-portugalskich, władze nasze pozostawiają przeprowadzenie ewentualnej akcji osadniczej wyłącznie czynnikom prywatnym.

Oszczędność — nakazem chwili

Uznaje to sejmowy Klub BBWR — zmniejszając dety poselskie

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA 22. I. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej Komisji Budżetowej przedyskutowano budżet Prezydenta Rzplitej, a następnie budżet Sejmu i Senatu.

Referent tego ostatniego budżetu poseł dr. Czuma (BBWR) zaproponował zmniejszenie djet poselskich o 15%, co łącznie da oszczędność 1 miliona zł. rocznie. Jednocześnie zmniejszone będą o ten sam procent pobory marszałków i wicemarszałków Sejmu. Zmniejszenie djet wynosić będzie 158 zł. miesięcznie.

Referent dr. Czuma stwierdza,

że wprowadzie oszczędność 1 milj. zł. rocznie w stosunku do sum budżetowych nie jest wielką, jednakże posłowie winni zaznaczyć, że łączą się z całym społeczeństwem w ciężkiej sytuacji finansowej i dobrowolnie zmniejszają swoje dochody.

Wniosek referenta dr. Czuma postawiony w porozumieniu z Rządem i z prezydium Klubu BBWR, będzie oczywiście przez Sejm przyjęty, chociaż opozycja wolałaby aż i dety poselskie pozostały na dotychczasowej wysokości.

Komu zawdzięczać Niepodległość Polski Odnaczenia Krzyżem Niepodległości

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA 22. I. W najbliższych dniach opublikowana zostanie nowa lista odznaczonych wysokim odznaczeniem honorowym, a mianowicie Krzyżem Niepodległości i Medalem Niepodległości, które to odznaczenie jak wiadomo nadawane jest za położenie

wybitnych zasług w walkach o Niepodległość Polski w okresie przed wojną światową.

Pomiędzy odzn. zonymi Krzyżem Niepodległości znajduje się nazwisko wojewody białostockiego Mariana Zyndram-Kościelkowskiego.

Dobra wola Rządu Polskiego została silnie zaakcentowana Co o tem mówi prasa

GENEWA, 22. I. (PAT). Dzisiejszy „Journal de Geneve”, komentując wczorajszą debatę polsko-niemiecką pisze między innymi:

Nie wiemy jeszcze co wyniknie z debat polsko-niemieckich. Minister Zaleski, zgadzając się w zasadzie na konkluzję Volksbundu, pozbawił dyskusję gorczy. Trzeba mu być zato wdzięcznym. Przedewszystkiem należy powinszować Volksbundowi, że postawił tak umiarkowaną konkluzję, która była możliwa do przyjęcia przez Polskę. Postępując w ten sposób Volksbund ustrwił sytuację zarówno Lidze Narodów, jak Polsce i rządowi niemieckiemu. Czy można będzie zrzucić dr. Curtiusowi po jego powrocie do Berlina, że nie osiągnął sukcesu, o ile przyczyni się do zaspokojenia żądań samej mniejszości.

W ten sposób cała sprawa, dokoła której prasa niemiecka robiła tyle hałasu została sprowadzona do tego, co powinna była dostać, to jest do sprawy mniejszościowej. Po wymianie oświadczeń ze strony Curtiusa i Zaleskiego, dokonanych z otwartością, szczerkiem i lojalnością jest się rozbrojonym.

LONDYN 22. I. Prasa omawia spokojnie dyskusję ministrów Zaleskiego i Curtiusa stwierdzając powściągliwy charakter przemówień obu ministrów i uznając pojednawczą taktykę min. Zaleskiego. „Daily Herald” uważa rzeczową i spokojną dyskusję polsko-niemiecką za zwycięstwo idei Ligi Narodów. Dziennik zamieszcza fotografię min. Zaleskiego. „Manchester Guardian” zamieszcza duży rozmiarów podobiznę Marsz. Piłsudskiego podczas wywczasów na Maderze.

Tupeł niemieckich szowinistów osłabł

BERLIN 22. I. (PAT) Według informacji „Teleg. Union” z Genewy międzynarodowe koła niemieckie w Genewie komentują rezygnację ministra Curtiusa z konieczności rewizji procedury mniejszościowej w ten sposób, iż niemiecki minister Spraw Zagranicznych pragnie zapewnić sobie możliwość wysunięcia sprawy tej na majowej względnie wrześniowej sesji Rady Ligi.

Obecnie stawianie tej sprawy na porządku dziennym byłoby nielowe, ponieważ mogłoby odwrócić uwagę od sprawy górnośląskiej.

Projekt ustawy

WARSZAWA 22. I. Na posiedzeniu połączonych Komisji Skarbowej i Robot Publicznych pod przewodnictwem posła inż. Galicy BBWR, przyjęto z drobnymi zastrzeżeniami zgłoszonemu przez Rząd projekt ustawy o funduszu drogowym. Treść tego projektu podawaliśmy przed kilkoma dniami nadmienając że fundusz drogowy na budowę now ch dróg i naprawę starych utworzony będzie z opłat od samochodów i niektórych pojazdów konnych, oraz podatku od biletów autobusowych i komunikacji międzydzielcowej.

Ustawa o funduszu drogowym w najbliższych dniach znajdzie się na posiedzeniu Sejmu.

Czytajcie i popierajcie „Głos Ziemi Białostockiej”

Z sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego w Białymstoku

Dwaj bracia, skarżący się o pobicie, skazani za pobicie osoby trzeciej

Oryginalną sprawę miał do rozpatrzenia Białostocki Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Bielsku Podlaskim

W sprawie tej występował Karol Zimnocha, mieszkaniec wsi Ignatki, w gminie Topczewo, oskarżony o pobicie brata swego Kazimierza, lecz został z braku dowodów niewinny. Za chwilę obydwa bracia, oskarżyciel i oskarżony zasiedli na ławie oskarżo-

nych za pobicie 60-letniej Walerji Komarowskiej, skutkiem którego to pobicia u poszkodowanej nastąpiło wypadnięcie macicy. W tym wypadku obydwaj bracia zostali w ocenie swych czynów przez Sąd zrównani i obydwaj zostali skazani po trzy miesiące więzienia

Z powodu okoliczności łagodzących wykonanie kary zawieszono na trzy lata.

Polska Drukarnia w Białymstoku S. A.

Ul. Św. Rocha Nr. 3. Telefon Nr. 2-73.

Wykonuje: Gazety codzienne, tygodniki, miesięczniki, dzieła beletrystyczne, naukowe, tabelaryczne, statystyki, kwintusze, afisze, programy, ulotki i wszystkie inne roboty w zakresie drukarstwa wchodzące.

Posiada najnowocześniejsze urządzenia, techniczne, jak: linotypy, 5 maszyn płaskich, 3 pedałówki, stereotypy i introligatornię największą na Kresach.

Obstalunki wykonuje po cenach konkurencyjnych, szybko, dokładnie i punktualnie.

Z prowincji przyjmuje się zamówienia listowne, które po wykonaniu wysyłane są za zaliczeniem pocztowym.

Specjalność: Druki dla Kas Chorych; Magistratów, Starostw, Sejmików i Związków Komunalnych.

Dr. J. WAŁĘWSKI

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Przyjmuje rano i od 4-8 w.
W niedzielę i święta od 10-11 r.
ul. Sienkiewicza 14 m. 3 Telefon 9 49 97-12

Dr. M. KANEL

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Przyjmuje od 9-11 i od 1-3
(Kobiety 4-5).
Białystok, Sienkiewicza 14
telefon 5-95. 6-12

Kino „PRYZYTAŃ” Dziś i następne dni najświetniejszy film polski według powieści Gabrieli Zapolskiej

Z dnia na dzień
W roli tytułowej: **Marja Górczyńska, Irena Gawęcka i Adam Brodzisz**

Nad program **W kraju pagód**

Początek seansów: w dn. przedśw. i świąt: g. 4 i 6 dla młodzieży szkolnej, g. 8 i 10 dla starszych w dn. powszednie g. 5 dla młodz. szkoln., g. 7 i 9 dla starszych.

Kino „POLONJA” Początek seansów o g. 6⁴⁵, 8³⁰, 10³⁰

Jad miłości

Morski dramat w 8 aktach

W roli głównej: **Ramon Nowarro**

Ponadto pocieszna komedia w 2 aktach.

Grób Wikingów

W północnej prowincji szwedzkiej, w „kroju Angermanów”, znaleziono przy przekopywaniu pewnego cmentarza, piękne wycyziowane broszki z muszlelek, zwanych Kauri, które można znaleźć na brzegach oceanu Indyjskiego. Znaleziono tam również monety bizantyjskie z portretem cesarza Teofila, który panował w 839 roku. Odkrycia te rzucają pewne światło na wędrówki szwedzkich Wikingów do Konstantynopola, którzy po te klejnoty musieli dealek podróżować. Podróże te odbywano wtedy okrętami przez rzekę Newę i Ladogę, dalej Włgą i jeziorem Kaspijskim albo przez Dniepr i morze Czarne.

Jak licznymi podróżnikami w tych stronach byli Szwedzi, świadczą najlepiej nazwy szwedzkie małych rzek i miasteczek położonych na tej drodze, które nadane im zostały przez cesarza Konstantyna w 950 roku. Nazywali się Szwedzi wówczas Rhas, a Rosjanie Słowianami. Nazwa Rhas, od której wywodzi się późniejsza nazwa Rosja i Rosjanie, powzięła się często w szwedzkim pamiętnikarstwie. Z tego więc wynika, że handel ze Wschodem zaczął pierwsi, z narodów północnych, Szwedzi i, że ich rozkwit i bogactwo datuje się jeszcze z czasów przedhistorycznych.

Radio-program

PIĄTEK 23. I. 31 r.

12.10 Muzyka z płyt gramofonowych.
16.15 Muzyka z płyt gramofonowych.
17.15 „O nieznośności p awa”
17.45 Muzyka lekka
19.10 Giełda rolnicza.
19.25 Płyty gramofonowe.
19.40 Prasowy dziennik radiowy.
19.55 Muzyka z płyt gramofonowych.
20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii

SOBOTA 24. I. 31 r.

12.10 Muzyka z płyt gramofonowych.
15.50 Skrzynka pocztowa radiotechniczna.
16.30 Muzyka z płyt gramofonowych
16.45 Kącik dla młodych talentów.
17.15 „Wyprawa narciarska w Alpach”
17.45 Progra dla młodzieży.
18.15 Koncert dla dzieci.
19.10 Centralne Tow. Organizacji i Kolek Rolniczych do swych Członków i Ogółu Rolników.
19.25 Płyty gramof.
19.40 Prasowy dziennik radiowy.
19.55 Muzyka z płyt gramofonowych.
20.00 Inz. Eug. Porębski wyk. feljeton p. t. „Telewizy w przyszłej wojnie”
20.15 „Sejm w początkach Powstania Listopadowego”
20.30 Muzyka lekka
22.00 Feljeton p. t. „Konserwatyzm, a makulatura”
22.15 Koncert Chopinowski
23.00 Muzyka taneczna.

Nr. E. 2576. 31 r.

OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Powiatowego w Białymstoku, rewiru II-go, (Sobieskiego 7) ogłasza, że w dniu 31 u ego 1931 r. od godziny 10 rano w Białymstoku przy ulicy Sienkiewicza pod Nr 95 w fabryce Alberta Kellera odbędzie się sprzedaż przez licytację dwóch warsztatów tkackich do wyrobu wstążek oenionowych na 600 zł.

Spis rzeczy i ich szacunek można obejrzeć w dzień licytacji.

Białystok, 5 stycznia 1931 r.

Komornik Podb. elski.

62-1

MASZYNOWA
Amerykańska Prasownia
PAROWA FARBARNIA
i CHEMICZNA PRALNIA

„ATLAS”

BIAŁYSTOK

ul. Sienkiewicza Nr 14, tel. 3-81

Przyjmuje się do farbowania, czyszczenia i prasowania damskie, dziecięce i męskie ubrania oraz do plisowania i dekoltowania.

Prasowanie maszynowe i wywabianie plam na poczekaniu.

Wykonanie robót solidne i terminowe.
50-12

1000-ce nowoczesnych gospodyń prasują swoją bieliznę żelazkiem elektrycznym i są zadowolone z jego nieocenionych zalet, wygody, czystości i tanich kosztów. Prędko, czysto i tanio prasuje się tylko żelazkiem elektrycznym.

Grzejniki elektryczne sprzedaje
Elektrownia Białostocka na 10-cio miesięczne raty

Obstałowac można przez telefon № 3-91

Białostockie Towarzystwo Elektryczności
Spółka Akcyjna.

„WĘGLÓWKA”

Spółdzielnia Węglowa

dla funkcjonariuszy państw. cyw. wojsk.

Oddział w Białymstoku

Kilińskiego 9 — telefon 11-42

BOCZNICA WŁASNA tel. 11-43

Sprzedaż węgla i koksu koncernu „ROBUR” (roczna produkcja 13.320.000 ton.) na długoterminowe raty

Radjo-odbiorniki

na prąd zmienny i stały

krajowych firm i zagranicznych oraz

własnego wyrobu

GŁOŚNIKI, ANODÓWKI, AKUMULATORY i t. d.

polecają

BRACIA PARYS

Białystok, Sienkiewicza 28ª tel 5-05

na długoterminowe raty.

Adres wyciąć i zachować!

APOLLO

Beny od 1 zł.

Początek o g. 6.30, 8.20, 10.10

GRETA GARBO

w swoim najnowszym i najlepszym filmie

POKUSA

PONADTO: 1) Chór revelersów wykona 3 przebojowe piosenki
2) Tańce murzyńskie w wykonaniu dzieci murzynów

„MODERN”

Dziś p. czątek: 6, 8.10, 10.20

Najpotężniejszy śpiewno-dźwiękowy film doby obecnej
Sceny w naturalnych kolorach systemu „Technicolor”

RIO RITA

cudowna piosenka i poświęcenia

W rolach głównych: Niezrównana artystka filmów dźwiękowych
BEBE DANIELS

i słynny tenor **JOHN BOLES**

Chór revelersów — Zespół baletowy teatru Ziegfelda w New-Jorku

Najłepsze melodje, które śpiewać będzie cały Białystok.

Redaktor przyjmuje od godz. 12-13; telefon № 273 Redakcja czynna od godziny 12-14 i od 19-21 Telefony Redakcji: dzienny — 10-06 nocny — 2-73, Receptów redakcja nie zwraca

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnieniem do domów, lub przesyłką pocztową — 4 zł.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowej wysokości przed tekstem — 70 gr.; w tekście 80 gr. za tekstem — 25 gr.; kronika reklamowa, komunikaty — 1 zł. za wiersz redakcyjny; drobne — 20 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50 proc. drożej; z zastrzeżeniem miejsca — 25 proc. drożej. Nekrologi 50 proc. taniej, dla poszukujących pracy — 50 proc. niższe. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Układ ogłoszeń przed tekstem 5^a łamowy, za tekstem 10^a łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 68.425

Wydawca: Tow. Wydawnicze Polska Drukarnia w Białymstoku, Sp. Aac., Białystok ul. Św. Rocha 3 Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Migacz